

БІЛИЙ Гнат Архипович (01. 01. 1887, станиця Ольгинська, Кубань, Росія — 28. 03. 1973, США) — громадсько-політичний діяч, лідер вільнокозацького руху. Закін. Кубан. учит. семінарію і фіз.-мат. факультет С.-Петербур. університету (1912). Викл. у Катеринодар. реал. училищі (від 1913), брав участь у заснуванні г. «Кубанская мысль» (виходила 1915–16). Від 1917 — чл. Тимчас. кубан. обл. виконкому, чл. Кубан. військ. ради і військ. уряду, Кубан. крайової і законодав. рад. У червні 1920 відрядж. до Польщі, де залишився як політ. емігрант. Засн. і ред. г. «Голос Казачества» (1921–22, Варшава). Переїхав до Праги, згодом працював асист. каф. гідротехніки Укр. госп. академії в Подєбрадах. 1927 брав участь в організації вільнокозацького руху, ред. ж. «Вольное казачество — Вільне козацтво» (Прага, 1927–34; Париж, 1934–39). У липні 1935 після розколу вільнокозацького руху оголосив себе похід. отаманом. 1939 інтернов. франц. владою й висланий до Алжиру. Влітку 1948 оголош. своїми прибічниками гол. отаманом. Від 1951 видавав у Парижі г. «Казак». 1958 переїхав до

США, продовжував громадську діяльність.

Основні праці

Гідравліка. Гідростатика: Практик. вправи. Подєбради, 1923; Казачьи земли. Прага, 1928; Территория и народонаселение Казачьих земель // Календарь-альманах «Вольного казачества – Вільного козацтва» на рік 1930. Прага, 1930; Пять лет «Вольного казачества – Вільного козацтва»: 36. передових ст. Прага, 1933; By the Order of Moscow. Kuban is destined «To catch up and surpass» American State of Iowa. Kuban is my Homeland. What is Kuban? New York, 1961.

Рекомендована література

1. Казачий словарь-справочник. Т. 1. Кливленд, 1966;
2. Смерть Верховного Атамана КНОД-а // Казак. 1973, апр.

В. К. Чумаченко

Бібліографічний опис:

Білий Гнат Архипович / В. К. Чумаченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40029>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).